LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 164:2019 „VAIKŲ INFEKCINIŲ LIGŲ GYDYTOJAS“ PATVIRTINIMO

2019 m. liepos 29 d. Nr. V-939
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 164:2019 „Vaikų infekcinių ligų gydytojas“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Laikinai einantis sveikatos apsaugos ministro pareigas Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2019 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. V-939

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 164:2019 „VAIKŲ INFEKCINIŲ LIGŲ GYDYTOJAS“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 164:2019 „Vaikų infekcinių ligų gydytojas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato vaikų infekcinių ligų gydytojo veiklos sritis, teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma visiems vaikų infekcinių ligų gydytojams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Vaikų infekcinių ligų gydytojas** – medicinos gydytojas, įgijęs vaikų infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją.

3.2. **Vaikų infekcinių ligų gydytojo praktika** – vaikų infekcinių ligų gydytojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti vaikų užkrečiamųjų (infekcinių ir parazitinių) ligų (toliau – infekcinės ligos) profilaktiką, diagnostiką, gydymą ir medicininę reabilitaciją.

3.3. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Vaikų infekcinių ligų gydytojo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas bei vaikų ligų ir vaikų infekcinių ligų rezidentūrą. Užsienyje įgyta vaikų infekcinių ligų gydytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis vaikų infekcinių ligų gydytojo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs vaikų infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis Medicinos praktikos įstatymo nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal vaikų infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją.

6. Vaikų infekcinių ligų gydytojas verčiasi vaikų infekcinių ligų gydytojo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti vaikų infekcinių ligų paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir vaikų infekcinių ligų gydytojas.

7. Vaikų infekcinių ligų gydytojas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais.

8. Vaikų infekcinių ligų gydytojas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS
TEISĖS

9. Vaikų infekcinių ligų gydytojas turi teisę:

9.1. verstis vaikų infekcinių ligų gydytojo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.2. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 14 ir 15 punktuose nurodytą veiklą, teisės aktų, reguliuojančių asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka tvarkyti darbui būtinus asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis;

9.3. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.4. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

9.5. vykdyti laikino darbingumo netekimo ekspertizę ir išduoti nedarbingumo pažymėjimus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių laikiną nedarbingumą, nustatyta tvarka;

9.6. pagal kompetenciją konsultuoti vaikus, fizinius ir juridinius asmenis;

9.7. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų vaiko ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.8. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka.

10. Vaikų infekcinių ligų gydytojas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS
PAREIGOS

11. Vaikų infekcinių ligų gydytojas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

11.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti vaiką konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

11.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

11.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

11.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

11.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

11.8. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti vaikų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie vaiką laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytais pagrindais ir tvarka;

11.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.10. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

11.11. tvarkyti vaikų infekcinių ligų gydytojo praktikos dokumentus sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.12. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

11.13. taikyti Lietuvos Respublikoje tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

11.14. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

11.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS
KOMPETENCIJA

12. Vaikų infekcinių ligų gydytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs vaikų infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas, dirbdamas vaikų infekcinių ligų gydytoju bei nuolat tobulindamas kvalifikaciją ir domėdamasis nuolatine medicinos mokslo ir praktikos pažanga.

13. Vaikų infekcinių ligų gydytojas turi žinoti:

13.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

13.2. medicinos statistikos pagrindus;

13.3. sveikatos draudimo pagrindus;

13.4. sveikatos teisės pagrindus;

13.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;

13.6. bendrosios ir specialiosios epidemiologijos pagrindus, epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę;

13.7. bendruosius imunologijos pagrindus;

13.8. asmens duomenų apsaugos principus.

14. Vaikų infekcinių ligų gydytojas turi išmanyti:

14.1. saugos darbe reikalavimus;

14.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

14.3. bendruosius medicinos pagalbos organizavimo principus;

14.4. bendruosius vaikų sveikatos priežiūros organizavimo principus;

14.5. vaiko organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus;

14.6. sveiko ir sergančio vaiko psichomotorinę ir fizinę raidą;

14.7. sveiko ir sergančio vaiko bei jo artimųjų psichologijos ypatumus;

14.8. sveiko ir sergančio vaiko mitybą;

14.9. vaikų ilgalaikę priežiūrą lėtinių infekcinių ligų, antrinių imunodeficitų atvejais;

14.10. pagrindinius slaugos reikalavimus;

14.11. infekcinių ligų sukėlėjus, jų klasifikaciją, struktūrą ir savybes;

14.12. infekcinių ligų patogenezę;

14.13. infekcinių ligų rizikos veiksnius, profilaktiką, imunoprofilaktiką, chemoprofilaktiką, infekcinių ligų priešepidemines priemones;

14.14. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymo praktikoje būdus.

15. Vaikų infekcinių ligų gydytojas turi gebėti:

15.1. dirbti savarankiškai ir daugiadalykėje komandoje kartu su kitais specialistais;

15.2. konsultuoti vaikus, bendrauti su sergančiu vaiku ir jo atstovais pagal įstatymą, vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą priimtinu būdu paaiškinti ligos pobūdį, diagnostikos, gydymo principus, užsikrėtimo infekcine liga kelius ir būdus, galimą pavojų aplinkiniams bei aptarti tolesnius medicinos pagalbos veiksmus;

15.3. atlikti klinikinį įvairaus amžiaus vaikų ištyrimą ir interpretuoti jo rezultatus;

15.4. praktikoje taikyti moksliškai pagrįstas teorines medicinos mokslo žinias;

15.5. veikti esant situacijoms, kai reikalinga skubi medicinos pagalba, bei pavojingų ir ypač pavojingų infekcinių ligų ir jų protrūkių bei epidemijų sąlygomis;

15.6. surinkti anamnezę (įskaitant infekcinės ligos epidemiologinę ir imunologinę anamnezę) ir ją interpretuoti;

15.7. analizuoti vaikų ligų ir vaikų infekcinių ligų simptomus, nustatyti sindromus, atpažinti, įvertinti ir apibūdinti infekcinių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą;

15.8. sudaryti vaiko ištyrimo planą ir jį vykdyti;

15.9. įvertinti ir kliniškai interpretuoti:

15.9.1. bendrojo kraujo tyrimo, biocheminių, mikrobiologinių, imunologinių, serologinių, genetinių, kitų tyrimų duomenis;

15.9.2. smegenų skysčio mikroskopinių, biocheminių, mikrobiologinių, imunologinių, molekulinių tyrimų duomenis;

15.9.3. radiologinių, elektrofiziologinių ir kitų tyrimų duomenis;

15.10. atlikti (jeigu to buvo mokoma universitetinių medicinos studijų ir (ar) vaikų ligų ir vaikų infekcinių ligų rezidentūros metu arba gydytojas yra baigęs Vilniaus universiteto ar Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bendrai nustatytos trukmės atitinkamą tobulinimosi kursą ar atlikęs atitinkamą stažuotę Vilniaus universiteto arba Lietuvos sveikatos mokslų universiteto atitinkamoje klinikoje arba rezidentūros bazėje ar kitos užsienio valstybės universitete, rengiančiame ir tobulinančiame atitinkamus specialistus ir jeigu atitinkami sveikatos apsaugos ministro įsakymais patvirtinti atitinkamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimai nenustato kitokio papildomo tobulinimo):

15.10.1. įodinius mėginius, injekcijas;

15.10.2. greituosius diagnostikos testus;

15.10.3. skrandžio zondavimą ir plovimą;

15.10.4. juosmeninę punkciją;

15.10.5. ėminių (nosiaryklės sekreto, tonzilių apnašo, pleuros skysčio, šlapimo, išmatų, infekcijos židinių įvairiose kūno vietose) paėmimą;

15.10.6. ultragarsinius tyrimus;

15.11. konsultuoti dėl kokybiško ėminių paėmimo;

15.12. sudaryti individualų vaiko gydymo planą ir, aptarus jį su vaiku ir (ar) jo atstovais pagal įstatymą, jį vykdyti;

15.13. taikyti infekcinių ir kitų vaikų ligų profilaktinius, empirinius, etiotropinius ir kitus gydymo būdus;

15.14. racionaliai skirti antibakterinį gydymą ar infekcinių ligų gydymą kitais vaistais;

15.15. įvertinti galimus vaistų veikimo ir atsparumo mechanizmus, paskirto gydymo efektyvumą, nepageidaujamas reakcijas, registruoti juos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

15.16. vykdyti ilgalaikį vaikų, sergančių lėtinėmis infekcinėmis ligomis, stebėjimą (dispanserizaciją);

15.17. konsultuoti vaikus imunoprofilaktikos klausimais, sudaryti ir taikyti individualaus skiepijimo kalendorių, įvertinti nepageidaujamas reakcijas po vakcinacijos, jas gydyti, registruoti sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

15.18. konsultuoti vaikus keliautojų infekcijų profilaktikos klausimais;

15.19. atlikti preekspozicinę ir poekspozicinę, įskaitant skubią, infekcinių ligų profilaktiką;

15.20. taikyti infekcijų kontrolės priemones, profilaktines priemones po kontakto su asmeniu, sergančiu ypač pavojinga infekcine liga;

15.21. diegti vaikams, jų tėvams ir kitiems atstovams pagal įstatymą sveikos gyvensenos idėjas, dalyvauti sveikatinimo programose populiacijos ir individo lygmeniu;

15.22. įvertinti profesinių veiksmų riziką savo paties sveikatai ir imtis priemonių išvengti šios rizikos;

15.23. analizuoti savo darbo rezultatus.

16. Vaikų infekcinių ligų gydytojas pagal savo kompetenciją turi gebėti įtarti, diagnozuoti, diferencijuoti ir gydyti vaikų bakterijų, mikobakterijų, virusų, pirmuonių, helmintų sukeltas ligas, pedikuliozę ir kitas ektoparazitozes, įskaitant:

16.1. neuroinfekcijas;

16.2. akių infekcijas;

16.3. kvėpavimo takų infekcijas;

16.4. tuberkuliozę;

16.5. nekomplikuotas širdies ir kraujagyslių infekcijas;

16.6. odos ir minkštųjų audinių infekcijas;

16.7. įvairių lokalizacijų abscesus, kai nereikia chirurginės intervencijos;

16.8. kaulų ir sąnarių infekcijas;

16.9. diabetinės pėdos infekciją;

16.10. su implantais susijusias infekcijas, kai nereikia chirurginės intervencijos;

16.11. virškinimo sistemos infekcijas;

16.12. intraabdominalines infekcijas, kai nereikia chirurginės intervencijos;

16.13. hepatitus;

16.14. šlapimo takų infekcijas;

16.15. lytiškai plintančias infekcijas;

16.16. žmogaus imunodeficito ligą;

16.17. infekcijas, esant antriniams imunodeficitams;

16.18. sepsį;

16.19. neaiškios kilmės karščiavimą;

16.20. lokalizuotas ir generalizuotas limfadenopatijas;

16.21. hospitalines infekcijas;

16.22. įvežtines keliautojų infekcijas;

16.23. zoonozes;

16.24. būkles po kontakto su gyvūnais, nariuotakojų įsisiurbimo, kontakto su krauju ar organizmo skysčiais.

_____